

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató

XIV. évf. 140. szám 2015. december

***Áldott karácsonyi ünnepeket
és örömben gazdag, boldog új esztendőt
kívánunk minden kedves olvasónknak
és minden szovátai lakosnak!***

A napok, hetek, hónapok sebes pörgésében alig van idő a megállásra, megszusszanásra. Az embert hajtja a felgyorsult idő, mindennap más és más feladatokat oszt rá, újabb és újabb kihívások elé állítja. Felelőssége terhe alatt roskadozva, sosem érezheti biztonságban az egyszer már elért eredményeket. Sosincs nyugalma, mert minden nap meg kell védenie azt, amit verjétkkel épített, és minden nap valami újat kell elkezdenie. Valami sosem voltat, valami eredetit, valami egyszerit és megismételhetlent.

Mindannyian érezzük, hogy aki megáll, az lemarad. Elveszti a közvetlen kapcsolatot a korszellemmel, az aktuális trenddel, és már nem alakítója semminek, csak kullogni tud az események után.

Mégis meg kell állni. A terhet a vállról letenni, és meg pihenni, megcsendesedni. Az agyban kavargó gondolatokat kisépíteni, és nem félni, hogy mi lesz holnap, ha nem figyelünk éberem mindenre, ha nem állunk résen.

Meg kell állnunk, hogy a minket kereső nyugalom, a béke megtaláljon, hogy a körülöttünk élők szeretete elérjen.

A közeledő karácsony jó alkalom erre. Legalább karácsonykor hagyjuk a magunk elé tűzött terveket, a napokra beosztott feladatokat! Egymásra figyeljünk, semmi másra, mert emberi kapcsolatainkban annyi és annyi bepótolnivalónk van!

Csak most döbbenünk rá, hogy egész évben miközben próbáltunk mindenhol ott lenni, valójában sehol sem voltunk ott igazán. Hát a karácsonyban legyünk ott! Üljük meg családkörében, hagyjuk eláradni magunkban misztériumát! Így meríthetünk belőle erőt az elkövetkező évre.

Istentől áldott karácsonyt és sikeres új esztendőt kívánok Mindannyiuknak az Önkormányzat és a magam nevében!

*Péter Ferenc
polgármester*

Az ünnep

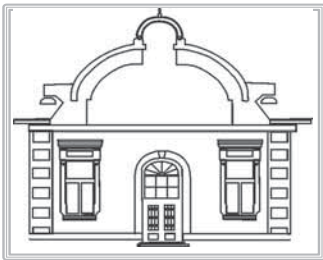
Az ünnep a szívünkben van. Semmi kétség, ott van, és nem máshol. Semmiképpen nem a külsőségekben, a látványban, a pompában, a ceremóniában, a felhajtásban.

Ha ki tudunk vonulni egy percre mindabból, ami körülvesz, ha tudunk figyelni magunkra egy pillanatig, megérezhetjük, hogy ott van a szívünkben. Ott van, és hallgat. Némán lapul, mint menedékében megbúvó kis madár, aki talán nem is önmagáért remeg, nem magát félti, hanem minket, hogy elveszíthetjük őt, mert ha nem figyelünk rá, valóban elröppenhet, s mi ottmaradunk a színekavalkáddal, a zenebonával, a csinnadrattával, de üres szívvel.

Nem az utcán, a téren vagy akár a templomban, hanem valójában a szívünkben ünnepeünk. De az is igaz, hogy az ünnephez szín és hang és ceremónia is kell. De főleg társ. Illetve társak kellene, mert a szív a maga teljességében akkor érzi át az ünnep szépségét, magasztosságát, melegségét, ha köréje nem von átláthatatlan és átjárhatatlan burkot, ha megosztja mással, másokkal is.

És ehhez ki kell lépniünk bezártságunkból, ki kell lépniünk a családba, az utcára, a térre, a templomba, mindenhová, ahol emberekkel találkozhatunk, hogy adjunk nekik a mi ünnepünk-ből, és kapjunk tőlük az ők ünnepük-ből, mert maga a nagybetűs ÜNNEP csak így lehet teljes.

Molnos Ferenc

A Polgármesteri Hivatal elérhetőségei:
Cím: 545500 Szováta,
Főút, 155 szám
Tel: 0265 – 570218
Fax: 0265 – 570524
E-mail:
secretariat@primaria.szovata.ro

Fogadóórak
Péter Ferenc polgármester:
– Kedd 11,00 órától;
Hegyi Mihály alpolgármester:
– Szerda 11,00 órától;
Domokos András jegyző:
– Csütörtök 11,00 órától;

Önkormányzati határozatok

71. sz. Határozat – a 2015. évi helyi költségvetés módosításáról;

72. sz. Határozat – a 2016. évi helyi adók és illetékek megállapításáról;

73. sz. Határozat – a kereskedelmi tevékenységek szabályozásáról Szováta városban;

74. sz. Határozat – az ingázó pedagógusok utazási költségeinek megtérítéséről;

75. sz. Határozat – önkormányzati képviselők delegálásáról a Domokos Kázmér Technológiai Líceum illetve a Sófalvi Illyés Lajos Általános Iskola vezető tanácsába;

76. sz. Határozat – a Sófalvi Illyés Lajos Általános Iskola beiskolázási területének meghatározásáról a 2015 – 2016-os tanévre;

77. sz. Határozat – a Szováta, Rózsák útja 14 szám alatti telek felértékeléséről készült jelentés elfogadásáról;

78. sz. Határozat – a város adminisztratív területén lévő legelőterületekre vonatkozó legeltetési szabályzat elfogadásáról;

79. sz. Határozat – az Ilyés Simófi Szabolcsnak kiutalt, Bekecs lakótelep G₂/7 szám alatti ANL-s lakás bérleti díjának törvényes keretek közötti elengedéséről;

80. sz. Határozat – a 2451/05.08.1997-es koncessziós szerződés 4-es számú kiegészítésének elfogadásáról;

81. sz. Határozat – egy műjégpálya működtetéséről a város sporttelepén;

82. sz. Határozat – a FNGCIMM SA IFN 604/22.12.2014-es garancialevele érvényességének meghosszabbításáról;

83. sz. Határozat – egy turisztikai információs központ létrehozásáról és a polgármesteri hivatal szerkezeti felépítésében való elfogadásáról;

A 2016-os adókról

Az adók és illetékek értéke ugyanaz marad a következő évre, mint 2015-ben, Tehát – bár szükség lenne a város költségvetésében nagyobb bevételre – a helyi tanács nem változtatott rajta, mert figyelembe vette a nehéz gazdasági helyzetet. A törvény szerint élhetett volna azzal a lehetőséggel, hogy akár 50 %-os emelésről döntsön.

Viszont változás van az épületadóknál, amikor a magánszemélyek tulajdonában lévő épületekben gazdasági tevékenységet folytatnak. Akár húszszorosra lehet az idéninek, amennyiben a tulajdonos szakemberrel nem értékelteti újra az épületet, tehát ha a már bejegyzett értéken marad. Minden épületnek van egy szabvány szerint megállapított értéke, az alapján számolják ki az adóját. A növekedés az egész épületre vagy csak épületrészekre vonatkozik, annak függvényében, hogy a gazdasági tevékenység az egész épületben vagy csupán annak egy részében történik.

A belterületeknél ha mezőgazdasági területként – kaszáló, legelő, szántó, gyümölcsös stb. – van is bejegyezve a gazdasági nyilvántartóba, úgyis

400 m²-ig a tulajdonosnak belterületként számolják ki az adót, ha a város belterületén található.

Amennyiben változás történik az adózandó ingó és ingatlan tulajdonlásában, az adófizetésben a változás csak a folyamatban lévő év végétől jelenik meg. Tehát ha 2016-ban – akár az év első napjaiban is – valaki elad egy területet, épületet, autót stb., köteles egész évre kifizetni az adóját, illetéket, s az adófizetés kötelessége csak 2017. január 1-től száll át a vásárlóra, az új tulajdonosra.

Azok a személyek, akik valamilyen mértékű adókedvezményre jogosultak, és jogosultságukra 2016-ban is igényt tartanak, kötelesek 2016. február 29-ig az önkormányzat illetékes osztályán letenni a jogosultságukat bizonyító dokumentumokat, hogy megkapassák az adókedvezményt.

Az 50 lejnél kisebb adóösszeget március 31-ig ki kell fizetni, ha meghaladja az 50 lejt, két részletben fizethető – március 31 illetve szeptember 30 – , és érvényes a 10 %-os kedvezmény azok számára, akik már március végéig az egészet kifizetik.

Dávid Géza

Városházi anyakönyvi adatok

Bejelentett újszülöttek: Gábor Zoltán (szülei: Gábor Csaba és Gábor Geta); Rostás Laura Beáta (édesanyja: Rostás Katalin); Gábor Katy (szülei: Gábor Lajos és Sztojka Susana); Deák Boglárka Krisztina (szülei: Deák Zoltán és Hudac Enikő); **Isten éltesse Őket!**

Házasságot kötöttek: Molnár Levente Attila (Petőfi Sándor lakótelep E₂/13 szám) – Boér Sára (Petőfi Sándor lakótelep E₂/13 szám); Siklodi Levente (Fő út 64 szám) – Fogarasi Ildikó (Fő út 64 szám); György Róbert (Sómező utca 32 szám) – Hallai Helga Leila (Hársfa utca 31 szám); **Boldog házasságot!**

Elhunytak: Piri Rozália (sz. 1954) – M. Eminescu lakótelep N1-4 szám; Kádár András (sz. 1959) – Farkas utca 27 szám; **Nyugodjanak békében!**

Hotărârile Consiliului Local

Adresa Primăriei
Orașului Sovata:
Sovata, Str. Principală
Nr. 155.
Tel: 0265 570 218
Fax: 0265 570 524
E-mail:
secretariat@primaria.szovata.ro

**Fie ca sfintele
sărbători de iarnă
să vă aducă
sănătate, bucurie,
liniște și armonie!
Crăciun fericit!
La mulți ani!**

*Cu deosebită stimă
Péter Ferenc,
primarul
orașului Sovata*

**Cu prilejul
Sfintelor Sărbători
ale Crăciunului
și Anului Nou
vă transmitem
cele mai sincere
și calde urări
de sănătate
și împliniri.
La mulți ani!**

*Consiliul Local
al orașului Sovata*

Hotărârea nr. 71 – cu privire la aprobarea rectificării Bugetului local aprobat pe anul 2015;

Hotărârea nr. 72 – cu privire la stabilirea impozitelor și taxelor locale stabilite pe anul 2016;

Hotărârea nr. 73 – cu privire la aprobarea Regulamentului de desfășurare a activităților comerciale în Orașul Sovata;

Hotărârea nr. 74 – cu privire la aprobarea decontării cheltuielilor de deplasare a cadrelor didactice;

Hotărârea nr. 75 – cu privire la aprobarea desemnării persoanelor care vor face parte din consiliul administrativ al Liceului Tehnologic Domokos Kázmér și al Școlii Gimnaziale

Sófalvi Illyés Lajos;

Hotărârea nr. 76 – cu privire la aprobarea rețelei școlare a Școlii Gimnaziale Sófalvi Illyés Lajos Sovata, pentru anul 2015 – 2016;

Hotărârea nr. 77 – cu privire la aprobarea Raportului de evaluare a terenului situat în Sovata, str. Trandafirilor nr. 14, Județul Mureș;

Hotărârea nr. 78 – cu privire la aprobarea contractării serviciilor de întocmire a Amenajamentului Pastoral pentru pajiștile permanente aflate pe teritoriul administrativ al orașului Sovata;

Hotărârea nr. 79 – cu privire la aprobarea scutirii de la plata chiriei pentru suprafața locativă cu destinație de locuință ANL, situată în Sovata, str. Bekecs

bl. G sc. 2 et. 1, ap. 7, având ca titular de contract pe numitul Ilyés Simofi Szabolcs;

Hotărârea nr. 80 – cu privire la încheierea Actului adițional nr. 4 la Contractul de concesiune nr. 2451/05.08.1997;

Hotărârea nr. 81 – cu privire la funcționarea unui patinoar artificial în Orașul Sovata;

Hotărârea nr. 82 – cu privire la aprobarea prelungirii valabilității scrisorii de garanțare nr. 604/22.12.2014 de la FNGCIMM SA IFN;

Hotărârea nr. 83 – cu privire la înființarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Sovata în structura organizatorică al Orașului Sovata;

Despre impozite și taxe locale pe anul 2016

În ședința ordinară a Consiliului Local Oraș Sovata, la data de 26.11.2015, au fost aprobate valorile impozabile, impozitele și taxele locale și alte taxe asimilate acestora pe anul 2016.

Impozitul pe clădiri, impozitul pe teren și impozitul pe mijloacele de transport sunt creanțe fiscale anuale, care se plătesc în două rate egale, până la 31 martie și 30 septembrie inclusiv. Bonificația (reducerea) de 10% acordată persoanelor fizice care achită integral impozitul până la data de 31 martie SEMĂNTINE. Impozitul anual pe clădiri, pe teren, pe mijloacele de transport, datorate aceluiași buget local de către contribuabili, persoane fizice sau juridice,

de până la 50 de lei inclusiv, fiecare, se plătește integral până la primul termen de plată. Pentru neplata la termenele, contribuabilii datorează majorări de întârziere stabilite potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Deși Consiliul Local putea majora impozitele și taxele locale cu 50 %, a avut în vedere situația economică a populației, și nu a majorat față de nivelul anului precedent, deci au rămas același. Dar noul Cod Fiscal schimbă clasificarea clădirilor. Dacă până acum clădirile erau impozitate ca și imobile deținute de persoane fizice și juridice, din 2016 clădirile vor fi impozitate ca și imobile rezidențiale, nerezidențiale și mixte. Impozitul calculat pe

clădiri sau părți de clădiri folosite pentru activități economice poate să aibă o creștere până de 20 de ori.

În anul 2015 se datora impozit doar pentru terenul neconstruit, dar noul Cod Fiscal prevede că în anul 2016 se va plăti impozit și pentru terenul de sub construcții.

Impozitul pentru teren intravilan înregistrat în registrul agricol la alte categorii de folosință, se plătește în felul următor:

- primele 400 m² se plătește ca teren intravilan

- suprafața care depășește acel 400 m² se plătește corespunzător categoriei de folosință așa cum este înregistrat în registrul agricol.

Dávid Géza

Minden település legfontosabb közösségi tere lehet

Amikor azt halljuk, főtér, mindig idegen vagy kevésbé idegen városokra gondolunk, de semmiképpen nem a saját városunkra, amelyben ilyen nem létezik, mert túlzás lenne annak nevezni a Városháza melletti Y alakban elágazó utcacéskét, sem a Fekete Medve szálló előtti tenyérnyi teret. Akkor sem, ha térkövel kirakott felülete van, s mellette egy szemet nyugtató kis a zöld rész is van, amelynek éke a Bocskay Vince szobrászművész által tervezett világháborús emlékmű. Főterünk nincs, viszont kellene, hiszen a főtér tulajdonképpen a legfontosabb közösségi tér egy településen. Falu még csak meg lehet nélküle, de egy magára adó városnak alapvető része kell legyen.

Persze, akinek nincs, mert nem örökölt az ősoktól több évszázados, régi szép épületekkel körülölelt, egy kis zölddel, csobogó vízzel szépített főteret, az építsen magának!

Könnyű ezt mondani, annál nehezebb megvalósítani. Mert amellett, hogy rengeteg pénzt igényel, egy főtér sok munkával készül el. Általában egy hosszas fejlődés, generációk egymást kiegészítő, folytatató munkájának az eredménye.

A főtér egykor a település közepére helyezett piac tere volt. Idegen nyelvekben még ma is ezzel – plaza, piața – jelölik a főtereket. A könnyen elérhetőség, a központi fekvés és a tágasság jellemezte mindig, no meg a szép épületek. A legfontosabb intézmények, kezdve a Városházával, a főtéren voltak találhatóak. Ugyanakkor fontos találkozóhely, ahol nem csupán a szabadidőt lehet kellemesen

eltölteni, de különböző rendezvények helyszíne is lehet.

Nem is sorolom, mire kell a főtér, hiszen mindenki tudja, hogy mi mindenért fontos egy közösség számára.

Mára már túllépte az egykori piacszeret – bár a kereskedelemben ma is nagy fontossággal bír –, több lett annál, és ezt a magyar neve is jól tükrözi. Mi már nem piacnak mondjuk, mint annyi más nyelven, hanem annak, ami valójában: közösségi életünk fő tere.

Az elmúlt évek során a szovátai önkormányzat is tett lépéseket, hogy majdan valóban főtere legyen. Több központi fekvésű telket vásárolt hozzá, hogy teret nyisson egy nagy léptékű beruházásnak, amelynek része kell legyen egyebek mellett egy új adminisztrációs és egy kulturális központ is, de mindenek előtt egy tér mindazokkal a kellékekkel, amit joggal nevezhetnénk főtérenk.

Pár éve Szovátára látogatott a világhírű magyar építész, a hagyományok tiszteletével készült, ugyanakkor meghökkenítő és szeretni való organikus épületeiről ismert Makovecz Imre. Felvetettük neki egy főteret is magába foglaló városközpont tervezésének gondolatát. Felvillanyozta a lehetőség. Minket meg az ő lelkesedése örömmel töltött el. Egy asztal melletti semmire sem kötelező, semmit sem ígérő beszélgetés volt. De másnap terepszemlét tartott, hasznos tanácsokat adott, elmerengett azon, hogy a közbeszerzési törvény milyen lehetőségeket ad egy ilyen feladat megpályázására. Aztán meg adatokat kért kiinduló pontnak a tervezési ötletekhez.

Röviddel utána meghalt. Szováta azóta is főtér nélküli város. Persze, azóta sem gyűlt annyi pénz, hogy érdemben foglalkozzunk egy főtér létrehozásával, de ott van a gondolatban, és ez az első lépés, hogy egyszer valóban létrejöjjön a maga anyagi valóságában is.

Ilyen előzmények után nem meglepő, hogy mekkora örömmel tettem eleget december elején a Péter Ferenc polgármester vezette kis küldöttség tagjaként testvérvárosunk, Tata meghívásának, a felújított főtere átadási ünnepsége alkalmával. Érdeklődéssel hallgattam – és egy vetítéses előadáson láthattam is – a térfelújítás folyamatát, s közben azt figyelve, hogy az ott hallottakból, látottakból mit hasznosíthatnánk majdan idehaza is.

A tatai főtér története szabványos. Először piacnak használták és nevezték, aztán Fő térnek, majd 1895-től Kossuth térnek. 1964-ben parkosították. Az akkor kialakított formát ismertem meg mintegy évtizede. A tér közepén háromszög alakú talapzattól kiindulva 17 méter magas obeliszk tetején levő felhőgomolyagos földgömbön, jobb kezét szívére tartva áll Mária Immaculata (Szeplőtlen Boldogasszony), Schweiger Antal 1780 táján készített szobra. Ott áll immár restaurálva és újjászentelve az új főtéren is.

A főtér ma két rendezvényteréből és az azokat összekötő parkból tevődik össze, amelynek hangsúlyosabb része a kéttornyú templom elé tevődött, mintegy háttérnek használva azt.

a szépen megépített, sokfunkciós főter

A Kossuth tér felújításakor felújították a környező utcát és több épületet is, de megőrizték a belváros sajátos történelmi hangulatát.

„Tata Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be és nyert el, az Európai Unió támogatás összege 678, 933 millió Ft.

A városközpont közlekedésének fejlesztése kapcsán a tér, az utak, és a járdák burkolata megújult. Esztétikus, a történelmi hangulathoz illő és biztonságos, nyújtó közvilágítás, díszvilágítás működik. A közbiztonság növelését szolgálja a videóval támogatott őrző-védőrendszer felszerelése.

A zöldfelület tekintetében is nagymértékű fejlesztés történt, de ahol lehetett, megőrzésre került a téren már helyet foglaló növényzet.

A téren megjelenik a tatai hagyományokhoz kapcsolódó vízi látványosság, egy ivókút, illetve egy „cascade” szökőkút együttes.

Új forgalomszervezés került kialakításra, a parkolás egy részét az elfogadott parkolási koncepcióval összhangban a tér közelében, de azon kívül is

létrehozott új parkolóba terelik.

A tér kialakítása biztosítja a piactéri funkciót, a vendéglátóhelyek, szolgáltató helyek bővítése a vállalkozói szféra bevonásával történt. Maga a tér fejlesztése is helyet biztosít ahhoz, hogy a kereskedelmi, vendéglátóhelyek kitelepedjenek a térre. Magánforrások bevonásával több épület kibővített funkciót kapott.” – olvasom

egy tájékoztatóban, s közben arra gondolok, hogy saját költségvetésből is legalább egy ugyanekkora összeget kellett hozzátegyen az önkormányzat.

A tér belső átalakítási koncepcióját, a zöldfelületi terveket, valamint a térre kerülő installációkat és padozati díszítéseket Török Péter Ybl Miklós-díjas táj- és környezetépítész álmodta meg. A tér rendezésére, újragondolására már évtizedek óta mutatkozik

igény a városvezetés részéről. Tata Város Önkormányzata több ízben írt ki a tér fejlesztését célzó pályázatot, ám a tényleges megvalósítás ott is sokat váratott magára. S az uniós pályázat elnyerésétől a felújított tér használatba adásáig is több évnek kellett eltelnie. Öt hónapi kemény, megfeszített munka után kapta meg új arculatát a tér.

Az átadási ünnepséget is annak egyik „rendezvényterén”, a Szent Kereszt-plébániatemp-

lom előtt tartották, amelyen egy színpadyszerű kiemelkedő részt és egy egy nagyobb, kör alakú, díszburkolattal ellátott területet létesítettek.

Szép élmény volt ott lenni. Szép élmény volt látni a kész főteret, és látni az emberek arcán az örömet. Szép élmény volt az együttérzés tatai barátainkkal, és az ünneplő sokaságban több barát mellett nem velünk érkezett földinkre is bukkanni.

Molnos Ferenc

Járdát építettek Szakadát felé

Ma már ezen közlekednek az iskolába járó gyerekek, akik a leginkább ki voltak téve az útszélén való járás veszélyeinek. De az idősebb korosztályhoz tartozók számára is – ha csak a harmadik szomszédba lépnek is át – nagy könnyebbséget jelent a térközből kirakott járda, amin sár és balesetveszély nélkül, kényelmesen lehet járni. Ehhez viszont szükséges a téli időszakban a hótalánítása.

Persze, ezt a járdát folytatni kell a szakadati részeken, hiszen ott is nem csupán igény van rá, de valós a szükségszerűség. A tervek szerint az elkövetkező években is újabb járdaszakaszokkal fog bővülni a járdahálózat. Addig is becsüljük meg azt, ami van!

–m–

Örökös igény a közlekedési felületek kiépítése, karbantartása, felújítása. Igen, az infrastrukturális fejlesztések terén állandóan van mit tenni. Oda is út illetve járda kell, ahol eddig még nem volt, oda meg jobb kell, ahol már korábban is létezett.

A megnövekedett járműforgalom nem csupán jobb utakat igényel, de több járdát is, hiszen a gyalogosan közlekedők egyre kevésbé érezhetik biztonságban magukat ilyen autóforgalom mellett az útszélén járva.

A városközpontban is szélesebb járdákra lenne igény, s ahol még sosem volt járda, oda is kellene jusson belőle.

Ennek tudatában az önkormányzat minden évben a lehetőségek függvényében egy bizonyos összeget foglal a város költségvetésében járdaépítésre. Arra törekszik, hogy a legforgalmasabb utak mentén bővítse tovább a város járdahálózatát.

De minden új járdaszakaszért meg kell harcolni, mert mindig akadnak emberek, akik ebben érdekeik sérelmét fedezik fel. Olykor csak abban, hogy a gyalogos forgalom közelebb kerül a házukhoz, az arra járók belátnak az ablakon vagy a továbbiakban az új járda miatt nem parkolhatják autójukat a házuk előtt. De mindezekkel együtt általában a lakosság megértésével, pozitív viszonyulásával találkozik a járdaépítő, hiszen mindenki tapasztalja az új járda előnyeit.

Legutóbb a Hosszú utcában, Szakadát felé építettek járdát. De előtte a Csendes utca bejáratától kezdve, a szakadati iskola melletti hídig víz- és csatorna vezetéket fektettek le. Egy korábban megépített járdaszakaszt is meg kellett bontani miatta, hiszen alája kerültek a vezetékek. A további részeken pedig a vezetékek lefektetése után készítették a az úttesttől távolabb eső járdát.

Gondolatok

A munka élteni az embert, de a pihenés sem ölt még meg senkit!

A legbiztosabb jele annak, hogy létezik intelligens élet a Földön kívül, hogy még nem próbáltak kapcsolatba lépni velünk.

Ha a papok hisznek Istenben, miért van a templomai-kon villámhárító?

Az elmélet és a gyakorlat között elméletileg nincs különbség, de gyakorlatilag van!

Élj lazán, ne dolgozz túl sokat, mert egyszer csak azt veszed észre, hogy vasárnap a templomban mindenki énekel, csak te fekszel csendben a hátadon!

A pesszimista olyan ember, akinek mindig igaza van, de sosincs öröme benne.

A hisztéria alattomos betegség. A nő kapja meg és a férfi hal bele.

Az italt elhagyni jó dolog... Sokkal rosszabb viszont, ha már nem emlékszel, hol hagytad el.

A Földön élni drága mulatság, de a csomag legalább tartalmaz évente egy ingyenes Nap-körüli utat.

Bonyolult kérdésre mindig akad egy egyszerű, könnyen érthető, téves válasz.

Ne vedd túl komolyan az életet! Úgyse kerülsz ki belőle élve.

A munka azoknak való, akik nem tudnak horgászni.

A Föld IQ szintje állandó, csak egyre többen vagyunk hozzá.

Kétféle ember létezik: az egyik mindig megmondja,

mit gondol, a másíknak vannak barátai és érvényesül.

A tudatlanság nem végleges állapot, a hülyeség igen.

Van a tér-idő kontinuumnak egy olyan pontja, amely magába szippantja a kulcs-csomókat, szemüveget, és a fél pár zoknikat.

Egy tökéletes férfi hajlandó órákon át várni, míg a barát-nője két perc alatt elkészül.

Múlt éjszaka, ahogy feküdtem az ágyban és bámultam a csillagokat, arra gondoltam, hova a fenébe tűnhetett a mennyezet meg a tető?

Aki golyóálló mellényt visel, ne lepődjön meg, ha seggbe lövik.

A számítógépek a következetességet igen, de sohasem

fogják az emberi hülyeséget pótolni.

Kocogj minden nap, és halj meg egészségesebben!

A graffiti azoknak való, akik nem tudnak könyvet írni.

A legnehezebb dolog a világon tudni, hogyan kell valamit jól csinálni, és szó nélkül végignézni, ahogy valaki rosszul csinálja...

Minél öregebb a nagypapa, annál jobb tanuló volt kiskorában.

Ne aggódj az egészséged miatt! Elmúlik.

A profi rögbi olyan, mint az atomháború: nincsenek győztesek, csak túlélők.

Isten szeretheti a hülyéket, ha ilyen sokat teremtett belőlük.

Ha az ellenségeid lőtávolságon vannak, akkor te is.

Te is mosolyognál, ha tudnád, amit Mona Lisa tudott.

Mosakodjon az, aki lusta vakarózni!

A borosta nem szúr, csak a megfelelő oldalára kell születni.

Ha nem tetszik, ahogy vezetsz, akkor tűnés a járdáról!

Nős ember is lehet boldog, csak a felesége rá ne jöjjön.

Ha az iskola az életre nevel, nem félek a haláltól.

Az élet akkor kezdődik, amikor a gyerekek elköltöznek, és a kutya is megdöglik végre..

Ha jól érzed magad, ne aggódj! El fog múlni.

Aki dohányzik, meghal. Aki nem, az is.

Háromfajta ember van. Aki tud számolni, és aki nem.

A számfül az origami leg-egyszerűbb változata.

Igaz, hogy a kemény munka még nem ölt meg senkit, de hát miért kockáztasson az ember.

Miért nem tudják a nők felhajtani a WC-ülőkét maguk után?

Sose vegyél semmit, aminek nyele van, mert azzal dolgozni kell!

Aki utoljára nevet, annak las-sú a felfogása.

Ha egy nő meg akar tanulni vezetni, ne állj az útjába.

Kerry és az ő köszöntője

Hát nem udvariasak az amerikaiak? Már hogyné lennének, ha a nemzeti ünnepükön köszöntik egyik balkáni szövetségüket, a „partnerüket”. Ezt csak így, időzójelben mertem leírni, mert hogy mennyire az, csak akkor lehetne látni, ha hirtelen megszűnne annak lenni, ami. Remélem, ezt a csavaros mondatot meg lehet érteni.)

Üdvözlöt hozott a posta az óceánon túlról. Íme:

„Obama elnök és az amerikai nép nevében gratulálok minden románnak az Önök ünnepe, az Egyesülés Napja alkalmából.

Közel egy évszázaddal ezelőtt román vezetők egy csoportja összegyűlt, hogy egységes, demokratikus államot hozzon létre, amely elősegíti polgárainak egyenlőségét és szabadságát. Ma azok előtt a korai látnokok és a nyomdokaikban járók előtt tisztelgünk, akik annak szentelték magukat, hogy világszerte előmozdítsák a méltóság és az emberi jogok közös értékeit.

Idén 135 éve, hogy az Egyesült Államok és Románia felvette a diplomáciai kapcsolatot, a barátság pedig közös elkötelezettségünkben gyökerezik a demokratikus kormányzás, a jogállamiság, polgáraink gyarapodásának a bővülő kereskedelem és a beruházások általi előmozdítása érdekében, valamint a közös kiállásban NATO-szövetségként egy egész, szabad és békés Európáért. Különösen büszkék vagyunk, hogy amerikai katonák, tengerészek és a légierő vállalt vállnak vetve szolgáltak román partnereikkel a szabadság és az igazság védelmében világszerte, legutóbb Afganisztánban.

Ezen a különleges napon azt várjuk, hogy kapcsolataink tovább mélyülnek és erősödnek az elkövetkező években is.”

Az Egyesült Államok külügyminiszterének, John Forbes Kerrynek a szavai ezek, akiről korábban azt olvashattuk, hogy magyarországi gyökerei vannak.

„John Kerry nagyapja, Fritz Kohn Bécsben végezte tanulmányait, ahol zsidó származása miatt számos kellemtelenség érte. Ezért öccse példáját követve megkeresztelkedett, és 1901-ben Frederick Kerry-re változtatta a nevét. Fred könyvelőként dolgozott, és egy budapesti, zsidó származású zenészt, Ida Loewét vette feleségül. A házaspár elsőszülött fiukkal Amerikába vándorolt, itt született két további gyerekük, Mildred és Richard, John Kerry édesapja.

Kerry a vietnámi háború veteránja, a szenátus tagja, a demokraták jelöltjeként indult az ifjabb Bush ellen az elnökválasztáson. Sok mindennel foglalkozott, de sem az európai, sem a magyar történelem nem volt közöttük. Egyedül az európai kontinens sem találná meg, ha magának kellene tájékozódnia. Most is más tájékozódott helyette, így születhetett és került a neve elé az előbb idézett hülye szöveg.

„...John Kerrynek állítólag egészen a 2004-es elnökjelöltségéig nem volt tudomása a gyökereiről, európai felmenőinek története őt is meglepte.”

www.index.hu

De mennyire meglepné, ha valami valósat is megtudna azokról a régi időkről, amikor azt a bizonyos „demokratikus” államot nagyhatalmi segédlettel egy másik állam elszakított területének anektálásával, annak minden anyagi javának eltulajdonításával, de szellemi és kulturális értékei mellőzésével tákolták össze. Mennyire meglepné, ha rájönne, kik is voltak azok a „látnokok”. – mol –

A tulajdon szentsége

A világnak az a része, amelyben élek, úgy tűnik, nem valóság. Sokkal inkább már csak egy emlék, vagy még az sem. Egy sosem volt, képzeletbeli világ, ahol vannak szent dolgok, amelyekhez az ember kellő tisztelettel viszonyul.

Az egyik ilyen a tulajdon szentsége. Nem lakat, nem bezárt ajtó, feszesre feszített drótkerítés, riasztóberendezés, vicsorgó őrző-védő kutyák szabják nekem a törvényt, hanem a belső meggyőződés, hogy ami nem az enyém, az valóban nem az enyém. Ez húz nekem határt, amin át nem léphetek, amihez nem nyúlhatok.

Ami nem az enyém, az a másé. Nem tisztem eldönteni, hogy az nem sok-e neki, hogy törődik-e vele, meg tudna-e lenni nélküle, s nem nyitok hamis alapon álló erkölcsi vitát róla, hogy jár-e az neki.

Én csak a magam viszonyulásáról dönthetek, ha egyáltalán kell döntenem, ha nincs ott már a zsigereimben, minden kimondott szavamban és minden kimondatlan gondolatomban a nekem is gátat szabó törvény: a másé minden, ami nem az enyém.

Nem játszhatom ki semmivel. Nem hivatkozhatok az elenállhatatlan vágyra, éhségre vagy bármiféle szükségletre, nem találhatok ki valamiféle önfelmentő huncutságot, mert nem másnak kell felelnem róla, hanem magamnak. Nem másnak kell elszámolnom, hanem önön lelkiismeretem mond ítéletet fölöttem.

Kérhetem, s tán kaphatom, ha eladják, meg is vásárolhatom, de önkényesen el nem vehetem. Sem nyílt erőszakkal, sem láthatatlanul orozva, sem semmiféle csellel.

A tulajdon szentségébe, a közös tulajdon tisztelete is beletartozik. Amikor nem valaki birtokol valamit, hanem az valakik közös tulajdona. Ezen még az sem változtat, ha én is tagja vagyok annak a közösségnek, ha egy kicsit az enyém is az a tulajdon, ha részem van benne.

A magam részét ki nem vágthatom, ki nem vehetem az egészből, mert az az egész sem az „enyém”, hanem a „miénk”. És az a bizonyos „miénk” mindig oszthatatlan tulajdon. Érezhetem a magaménak, de el nem vehetem.

Ezek a gondolatok akkor jutnak eszembe, amikor annak látom jeleit, hogy akadnak bizonyos jónéhányan, akik mit sem tudnak erről a szentségről. S ha erről nem, tán joggal hihetjük, hogy a többről sem. Ha egyáltalán hallottak róla, nem érintette meg a szívüket, nem húzott védelmi rendszert saját kezük ellen, amikor készletet éreztek a nem a maguk tulajdonáért nyúlni.

A karácsonyváras áhítatában is akad, aki a közös ünnepléshez készített szabadtéri nagy adventi koszorúról lelopja a díszeket. Más a Medve-tó körüli sétányra kihelyezett világítótesteket szereli le szakszerűen, hogy a saját udvarán használtsa. Az erdei sétányok lámpáit szétveri, fából készült alkalmosságait közös erővel összetöri.

De annak sem magasztosabb a véleménye a tulajdon szentségéről, aki megrongál mindent, amit csak a keze-lába elér, s ha nem éri el, meghosszabbítja azt egy rúddal, eldobható öklömnny kódarabbal. Egy beruházáson az építő még dolgozik, de nyomában már az ártalmas kezek végzik a maguk „dolgát”.

A világnak az a része, amelyben élek, úgy tűnik, nem valóság. – molnos –

Az advent várakozás is, de cselekvés is

Adventus Domini, mondjuk, és négy vasárnapon át itt újabb és újabb gyertyát gyújtva az Úr eljövételére várunk. Az „advent” szigorúan véve, tehát, eljövetelet jelent. De manapság valójában az eljövételre való várakozásunkat jelöljük ezzel a kifejezéssel.

Azt mondják a bölcsek, hogy az ember számára sosem a kitűzött cél elérése a valóban érdekes, izgalmas, lelket gazdagító, hanem a feléje vezető út, amely sosem egy pillanat, hanem elég hosszú ideig tart, hogy rajta járva legyen időnk a megtorpanásokra és az új-rakezdésekre, legyen időnk a kételyeink kihordására és a hitünk újbóli megerősödésére.

Az advent egy ilyen út. Várakozás is, de cselekvés is.

Ez a várakozás nem csupán csodaváró, nem csupán izgalmas, nem csupán bűnbánatgyakorlásra, lelkünk megtisztítására szolgálhat, de szép is lehet. Különösen, ha együtt várakozunk, ha kitarjuk a szívünket egymás felé és a transzcendens befogadására, ha együtt teszünk tanúságot hitünkről, arról, hogy hiszünk az Isteni Gondviselésben, ugyanakkor hisszük, hogy embertársaink nélkül nem lehetnénk azok, akik vagyunk.

Adventkor vasárnapról vasárnapra ezért gyűlünk össze sokan, de sosem annyian, ahányan ott lehetnénk a Városháza udvarán elhelyezett nagy adventi koszorú mellett. Örömmel hallgatjuk az e célra emelt színpadon fellépők szép szavatait, gyönyörű énekeit és történelmi egyházaink lelkészeinek mindenképp szóló elmélkedését az ünnepről, az adventi várakozásról és a karácsonyi csodáról, amelyek megélése számunkra isteni ajándék.

Tudjuk, hogy karácsonykor már többen maradnak otthon falai között, családtagjaik körében, de az adventi várakozásban a szabad ég alatt még együtt lehetünk.

Az advent vásárt is hoz, szép dolgokat, amelyekkel egymást megajándékozhatjuk, és az adakozás örömeivel készülhetünk a karácsonyi ünnepre.

Jöjjetek Krisztust dicsérni énekelte a XIV. századi adventi ének az Intermezzo kamarakórus az első adventi gyertya gyújtásakor, és azóta is azt várjuk, hogy hétről hétre az adventi koszorú mellett minél többen jöjünk össze Krisztust dicsérni, mert amíg hiszünk benne, és amíg a krisztusi törvények szerint élünk, örömben és békében lesz részünk. *m.f.*

A képek beszélnek

A 2015-ös év európai fája versenyen – ahol az ennél sokkal öregebb és látványosabb tatai nagy platán második lett – egy foci pálya közepén álló észtor-szági tölgy ezzel a kuriózummal lett a győztes.

Ez a kép bizonyítja, hogy eszerint esélye lett volna egy erdélyi fának is, hisz szintén egy futballpályán található. A Maros megyei Tancson 2012-ben építették a műanyag borítású pályát, amelyen a játékosoknak egy nagy fát is ki kell cselezniük, ha kapura akarnak törni. Egészen jól tudnak így is futballozni a pályán. A fa mára már a játéktaktika része.

Semmi meglepő, ha valami eltűnik, hiszen tudjuk, hogy hovatovább széthordják az országot alólunk.

De talán itt sem mindennapi történet, ha máról holnapra eltűnik egy parkoló anélkül, hogy letessék volna róla minden autót. Zsilvásáron (Târgu Jiu) mégis ez történt, eltűnt egy szokványos, aszfaltozott parkoló egy autó körül.

A mellékelt kép bizonyítja, hogy nyoma sincs már, azaz csak annyi van, ami az autó alatt maradt, mert azt nem bántották a parkoló eltüntetői. A helyi stadiont építő munkások szedték fel körülötte az aszfaltot. A sártenger miatt a tulajdonosa akkor sem tudná elvinni már a kék Cielót, ha akarná.

Mert Románia a minden lehetőségek hazája, korábban ennek az ellenkezője is megtörtént: parkolót építettek egy autó köré. Nagyenyedon körbeaszfaltoztak egy leparkolt autót az útkarbantartók. Lehet, hogy megérdemelte a különös tiszteletet. Állítólag a munkások még csak nem is vették a fáradságot, hogy a jármű tulajdonosának kilétéről érdeklődjenek.

Miért is tették volna! A kimaradt rész dokumentumértékkel bír, így legalább egy autónyi felületen látható maradt, hogy milyen a régi parkoló, és könnyen összevethető azzal, amilyen lett.

A módszer szabadalmaztatásra érdemes.

Európa vége?

Év vége jön, és nem tudjuk, hogy ezzel csupán egy évet zárunk-e le, avagy egyben egy általunk ismert Európát is lakat alá teszünk. Vastag ólomköpenyt borítunk rá, mint egy meghibásodott, kiszuperált atomerőműre, s megpróbáljuk valahol máshol az utána következő nehéz időket átvészelni,

ami nem megy könnyen, mert jócskán kaptunk abból a fertőzésből, amelyet ez a rosszul működő erőmű maga köré sugárzott, amit összefoglaló néven európai kultúrának nevezünk. Ez még utána is dolgozik bennünk, nyugtalanra teszi a hátralévő időt, ízetlenné a nyakunkba szakadt világpolgári életet, s végül a hiábavalóság érzetével tölt el, ami már maga a halál.

Ha Európát lezárjuk, vele kell zárunk az európai szellemet is. Azt a könnyen kételybe forduló, ezerszer megtagadott, de minden gondolat mélyén ott levő kereszténységet, amihez vagy amivel szemben viszonyulni számunkra megadatott, s ami immár két évezreden át éltető eleme volt. Nem csupán neki, hanem egy ideje, mióta oda az európai ember kirajzott, az újvilágnak is. Enélkül a szellem nélkül nincs Európa és nincs világ. Azaz, hogy van, földrajzilag megmarad, de arra nem fog hasonlítani sem, amit mi még ma is annak nevezünk. Ami meg a szívünkben van, ahhoz végképp nem.

Ha ma azt halljuk, migráns, tulajdonképpen erről folyik a szó. Erről beszél az is – lehet, hogy nem is tudatosan –, aki segítségre szoruló menekültnek látja, de az is, aki terroristát vél benne. Bárhogyan közelítünk hozzá, az európaiságunk végéről beszélünk.

Egyik felől a keresztény irgalmasságra hivatkoznak azok, akik a kereszténységet már eleikben megtagadták. Most hirtelen feléledt bennük a messziről jött emberrel szembeni könyörületesség, akit be kell fogadni, kosztot, kvártélyt biztos jövedelmet kell neki adni.

A másik oldalon a kereszténységüket gyakorlók veszélyt látnak éppen a kereszténységükre. Úgy vélik, ha nem tesznek ellene, pár évtized múlva nem lesz, aki a keresztény irgalmasságot gyakorolhassa, hiszen akik tehetnék addigra kivesznek mindegy szálíg, mert akit befogadnának, az alkalmatlan a befogadásra, integrálásra, az nem vegyül, nem olvad be, az máságát mindenben megőrzi, semmilyen szabályt el nem fogad, csak az erősebb törvényét, hiszen bevallottan hódítani jött.

Amikor a „befogadni-nembefogadni” kérdését tárgyalják, akik az irgalmasság és szolidaritás mellett agítálnak hajlamosak elfeledkezni a számokról. Ők csak az elvekről beszélnek, mint ha nem bizonyították volna oly sokszor, hogy elveik nincsenek, amit annak mondanak, azok a valós vagy vélt érdekeik kivételései. Pedig a számok nagyon fontosak, mert egy dolog felkarolni egyet, tízet, százat, néhány ezret, de százazreket, milliákat csak önmagad felszámolásával teheted. És az már valami más, az nem könyörületesség, az nem emberbaráti segítség, hanem teljes önfeladás, önfelszámolás.

Tudatlanságra vagy álnokságra vall ma menekültekről és befogadásról – s még inkább az befogadási kvótákról – beszélni. Hiszen valójában háború ez. Legyen világos, háborúban vagyunk akkor is, ha itt még nem robbannak a bombák, nem dörögnek a fegyverek! A taktikai hadviselés része az erőforrások felszámolása. Most éppen ez történik, Európa erőforrásainak felszámolása.

Ehhez a magát máris győztesnek hívó migráns valójában csak eszköz. Őt is csak felhasználják – amíg hasznos lehet – globális érdekek. Egyszer majd, bizonyosan, ellenük is valamilyen módon háborút indítanak itt, az egykori Európa helyén, de azt mi már nem érzük meg.

Év végét zárva, boldog új esztendő szoktunk kívánni egymásnak. Adja az ég, hogy ne üres szavaknak bizonyuljanak ezek! *Molnos Ferenc*

Nem a mi napunk

Az egyiknek ünnep, a másoknak a veszteség fölött érzett fájdalom, a gyász napja.

Micsoda aljasság, micsoda dölyf kell ahhoz, hogy ünneplést várjanak el attól is, akit elszakítottak testvéreitől, megfosztottak tulajdonától, másodrendű állampolgárrá taszítottak, akinek beszűkítették az életlehetőségeit, felszámolták intézményeit, a nemzeti lét megélésének minden fórumát, akire mindig veszélyforrásként tekintettek, félreállítható akadályként, amelyet nem csupán el kell tüntetni a föld felszínéről, de az emléket is eltörölni. Márpedig mindig is ezt várták, s manapság már követelik, hogy légy boldog, mert elvették tőled a szülőfölded. Bonts idegen zászlót, s azt lobogtasd a szélben örömdobban, és tegyél hűségesküet, bár úgysem hisznek neked, de legalább addig is nem vehetsz részt valamiféle cselszövésben az ország ellen, amely elnyelte mindazt, amit eleid révén a magadénak hittél.

– Nevezd el egy főutcát minden városban róla, minden évfordulón szervezz csinnadrattás ünnepséget! – követelik, s a parlamentben törvénykezdeményezéseket nyújtanak be erről, akiknek végtelen elégtételt, kéjes örömet nyújtana az, ha csúszva-mászva látnának a lábuk előtt.

Akarhatnak bármit, nekünk nem ez a napunk. A mi napunkhoz nem kell senkinek a gyásza, és nem követeljük senkitől, hogy velünk ünnepljen. Különösen, ha éppen szomorkodni van kedve.

Ez nem a mi napunk.

Molnos Ferenc

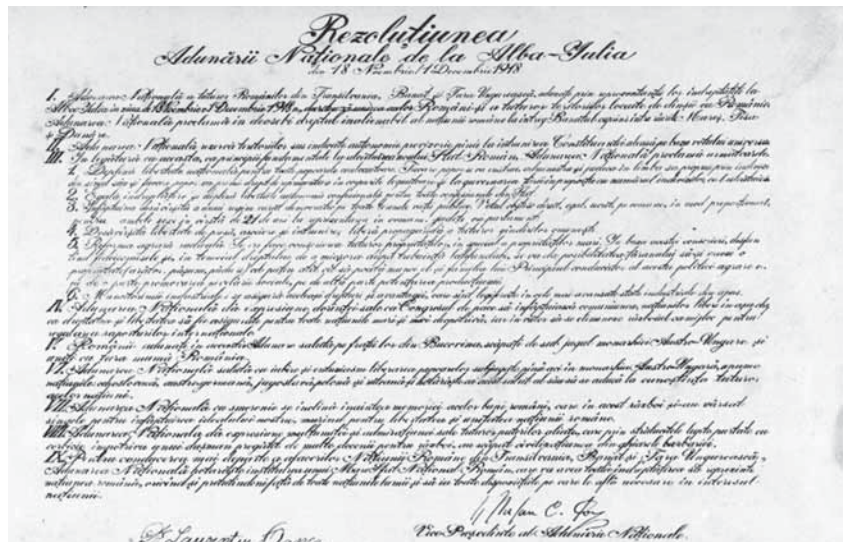
Kilencvenhét éve már, azaz majdhogynem kerek évszázada annak, hogy a gyulafehérvári vármezőn tartott nagygyűlésen az erdélyi románok 1228 delegátusa elfogadta Erdély egyesülését a Román Királysággal. Az Erdély minden román lakta

részből összegyűlt mintegy százezer ember egyhangú lelkesedéssel fogadta a rezolúció kihirdetését.

A román történetírás mindig rájuk és az otthon maradtakra hivatkozik, akiknek a képviseletében Gyulafehérváron ez a százezer ember összegyűlt. Tehát a népakaratra, amely a Kárpátokon túli testvérekkel való feltétel nélküli egyesülésben látta a jövőt.

Ez nem így volt. Bár a nemzeti egyesülés mellett törtek lándzsát, féltették azokat a jogokat és azokat a civilizációs eredményeket, amelyekkel rendelkeztek. Nem beolvasni akartak, hanem partnerek lenni. Legalábbis addig, amíg a Kárpátoktól délre és keletre eső területek demokratizálódnak. Az aradi Vasile Goldiş, az egyesülés stratégiája a magyar közvélemény tájékoztatására korábban ezt mondta: „El fogjuk határozni, hogy a magyarországi román nemzet, helyesebben a románok által lakott terület, Romániához csatlakozik... Románia teljes autonómiát ad nekünk addig az ideig, amíg a Román Királyság régi területén a demokratikus

December elsejéről

átalakulás meg nem történik. Romániával közös lesz a hadügy, külügy és pénzügy.” Ezek a sorok dualista berendezkedés igényére utalnak, és jelzik az erdélyiek és regátiak közti ellentéteket, az erdélyiek féltelmét a regáti többségtől. Akarták a velük való uniót, de nem a behódolást. „Bukarestben ún. birodalmi gyűlés működik majd, hasonlóan a volt osztrák Reichsrathoz. Ebbe a gyűlésbe a volt magyarországi és teljes autonómiát élvező román nemzet szintén fog képviselőket küldeni... Románia királyság marad... a román hadsereg 2-3 héten belül meg fogja szállni ezt a 26 vármegyét, és akkor teljesen átvesszük a közigazgatást, az impériumot.”

Az erdélyi román politikusok közül sokan az egyesülés utáni új államot köztársaságnak akarták látni, Erdélynek autonómiát kívántak. Bukaresti akaratra nem ez történt. S bár 1918. december 1-én a gyűlés 1228 delegátusa az egyesülést azzal fogadta el, hogy „sajátos intézményeink egy ideiglenes autonómia fenntartását teszik szükségessé, ami nem változtat a feltétel nélküli

li unió tényén”, ebből csak a feltétel nélküli unió valósult meg, az erdélyi autonómia egyáltalán nem.

Amit egymásnak ígértek, azt sem tartották be, hát amit nekünk ígértek:

„Az új román állam megalkotásának alapelveiként a Nemzetgyűlés kinyilvánítja a következőket:

1. A teljes nemzeti szabadság az összes együtt élő nép számára. Minden nép saját kebeléből való egyének által saját nyelven fog élni a közoktatással, közigazgatással és igazságszolgáltatással. Minden nép a hozzátartozó egyének számarányában képviseleti jogot fog kapni a törvényhozásban és az ország kormányzásában.

2. Egyenlő jogosultságot és teljes felekezeti szabadságot az ország összes felekezetének.”

Erdély uniója a Román Királysággal csupán a román fél döntése volt, a terület többi lakóját még csak formáságból sem kérdezték meg róla. Így aztán a máig nagyon „demokratikusnak” mondott döntés, tulajdonképpen erőfölényből, egy kedvező történelmi pillanat kihasználásából született.

és Erdély elszakításáról

Minden évben ilyentájt beszélünk róla, olykor idézzük is a ránk vonatkozó sorokat, de lássuk végre, hogyan nézett ki az a bizonyos Gyulafehérvári szöveg. Az előbbi oldalon az eredeti irat fénymásolatát láthatják, az alábbiakban megmagyar fordításban olvashatják:

I. Erdély, Bánság és Magyarország összes románjainak meghatalmazott képviselői 1918. november 18-án [december 1-jén] nemzetgyűlésbe gyűlve Gyulafehérvárt, kimondják a románoknak s az általuk lakott területeknek egyesülését Romániával.

A nemzetgyűlés külön is kijelenti a román nemzet elidegeníthetetlen jogát a Maros, Tisza és Duna között elterülő egész Bánságra.

II. A nemzetgyűlés az általános választói jog alapján válasz-tandó alkotmányozó gyűlés összeülé- séig ideiglenes autonómiát tart fenn e területek lakosai számára.

III. Ezzel kapcsolatosan az új román állam szervezésére a nemzetgyűlés a következő alapelveteket fekteti le:

1. Teljes nemzeti szabadság az együtt lakó népek számára.

Minden népnek joga van a maga neveléséhez és kormányzásához saját anyanyelvén, saját közigazgatással, saját kebeléből választott egyének által. A törvényhozó testületekben és az ország kormányzásában való részvételre minden nép népességének számarányában nyer jogot.

2. Egyenlő jog és teljes autonóm felekezeti szabadság az állam összes felekezetei számára.

3. Tiszta demokratikus uralom föltétlen megvalósítása a közélet minden terén. Általános, közvetlen, egyenlő, titkos, községenkénti, aránylagos választói jog mindkét nemű huszonegy évet betöltött személy számára a községi, me-

gyei és törvényhozási képviselő választásánál.

4. Korlátlan sajtó-, egyesületi és gyülekezési szabadság; minden emberi gondolat szabad terjesztése.

5. Radikális földbirtokreform. Az összes birtokokat és különösen a nagybirtokokat össze kell írni. Ezen összeírás alapján, eltörölve a hitbizományokat és a szükség mértékében csökkentve a latifundiumokat, lehetővé teendő a földművelőknek, hogy maguknak legalább is olyan nagyságú birtokot (szántót, legelőt, erdőt) szerezhessenek, amelyet családtagjaikkal együtt megművelhetnek. Ennek az agrárpolitikának a vezérfonala egyfelől a szociális kiegyenlítés előmozdítása, másfelől a termelés fokozása kell hogy legyen.

6. Az ipari munkásságnak biztosítandók azok a jogok, amelyek a legelőrehaladottabb nyugati ipari államokban törvénybe vannak iktatva.

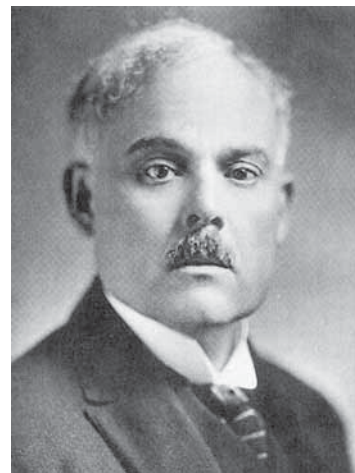
IV. A nemzetgyűlés kifejezi azt az óhaját, hogy a békekongresszus valósítsa meg a népek közösségét olyformán, hogy igazság és szabadság legyen biztosítva a nagy és kis nemzetek számára egyaránt s jövőre ki legyen zárva a háború, mint a nemzetközi viszonyok rendezését szolgáló eszköz.

V. E gyűlésen összesereglett románok üdvözlétüket küldik bukovinai testvéreiknek, akik felszabadultak az osztrák-magyar monarchia jáрма alól s egyesültek a román anyaországgal.

VI. A nemzetgyűlés szeretettel és lelkesedéssel üdvözlö az eddig az osztrák-magyar monarchia jármában élt nemzetek felszabadulását és pedig: a cseh-szlovák,

Károlyi Mihály

Jászi Oszkár

osztrák-német, jugoszláv, lengyel és rutén nemzetét és elhatározza, hogy ez az üdvözlés adassék az illető nemzetek tudtára.

VII. A nemzetgyűlés alázattal hajlik meg azoknak a hős románoknak az emléke előtt, akik a háborúban vérüket ontották eszményünk megvalósításáért, halált halván a nemzet szabadságáért és egységéért.

VIII. A nemzetgyűlés hálájának és csodálatának ad kifejezést a szövetséges hatalmakkal szemben, amelyek egy évtizedek óta háborúra készülők ellen folytatott nagyszerű és makacs küzdelmek árán, megmentették a civilizációt a barbarizmus körmei közül.

IX. A nemzetgyűlés elhatározza, hogy az erdélyi, bánsági és magyarországi románok ügyeinek további vezetésére egy nagy nemzeti tanácsot szervez, amely teljes jogosultsággal bírand, hogy a román nemzetet képviselje a világ összes népei előtt, bárhol és bármikor és hogy megtegye azokat az intézkedéseket, amelyeket a nemzet érdekében szükségesnek lát.”

(Forrás: Nagy Lajos: A kisebbségek alkotmányjogi helyzete Nagyromániában. Kolozsvár, 1944. 209–211.)

A háborús veszteségek, a nagy összeomlás és az októberi forradalom meggyengítették az ország védekező képességét. Ugyanakkor a Károlyi-kormány erőtlensége felbátorította és követelőzővé tette a román politikusokat. Az aradi Román Nemzeti Tanács november 9-én 23 egész plusz 3 fél vármegye átadását igényelte. A kormányzatban még élt a remény – wilsonianus illúzió alapján –, hogy a román önrendelkezés Erdélyben úgy is megvalósítható, hogy a magyarság egyenrangúsága és önkormányzata mindenütt biztosítva legyen.

Jászi Oszkár, a nemzetiségi ügyek minisztere svájci mintára, kanton rendszerre átalakított Erdély lehetőségét kínálta román tárgyalópartnereinek Aradon november 13-án. A román többségű területeken a kormányhatalom átadását ígérte, továbbá 11 enklávóban a helyi kisebbség öngazgatást kapott volna. De nem volt már mód a megegyezésre. A román fél már mindent akart, a Román Nemzeti Tanács már el akart szakadni, és semmiféle autonómia ígérete nem elégítette ki.

Maradt volna a fegyveres küzdelem. A kormány nem ezt választotta. *molnos*

CSIKI MELINDA versei

Még nem tudom

Lehetnék gomb megszakadt cérnaszálon,
fejét lógatva egy letett télikabáton.
Lehetnék száradt sár kopott bakancson,
hogy ember fia legyen mit taposson.

De lehetnék én pók is szobasarokban,
áldozatra várva egy áttetsző hálóban.
Szürke kő is lehetnék az utcai porban,
mit ide-oda rugdosnak merev-unottan.

Lehetnék fehér jégvirág egy ablakon,
mit dér a fagyfogával éjjel belekarcol.
Lehetnék én öreg szomorúfűz lombja,
mely bánatát keserűn széllel suttogja.

Lehetnék még madár, ősszel elköltöző,
törött szárnyal alighogy röpdöső.
Lehetnék én hajó a viharos óceánon,
mit a víz hulláma ide-oda csapkod.

De miért ne legyek én a kikeleti virág,
mit fagyos tél után várva vár a világ?
És miért ne lennék én napsugár, fénylően,
szikráját szétszórva az esőfelhőkben?

Lehetnék tiszta vizet csobbanó patak,
mely szikár hegyoldalt lágyan simogat.
Lehetnék én csillag is éjjeli sötétségben,
beborítva az eget ragyogón, fénylően.

Lehetnék még én dal, dicshimnusz is talán,
magasztos, mi elhangzik embereknek ajkán.
Lehetnék imakönyv, kopottra lapozgatott,
melyből ember Istenéhez fohászokodott.

De miért ne legyek én e könyv lapjaiban
jómagam az esténként felolvasott ima?

.....
Hogy ki vagyok én, még nem tudom,
de mindennap válaszáért imádkozom.

Szováta, 2015. november 13.

Mikor szükség volt

Mikor szükség volt, te nem voltál ott,
de nem bánthalak, nem panaszkodok,
nem öntöm rád dühöm, indulatom,
csak valaki hiányzott, akkor és ott.
Mikor szükség volt, te dacban álltál,
magad és előttem láthatatlanná váltál,
nem érdekelt, hogy boldog vagyok,
avagy kínoz a lázas betegség, a gond.
Nem fogtad kezem, nem biztattál,
gondjaimmal egymagamra hagytál,
nem adtál csókot, megnyugtatót,
kopogtam, de nem nyitottál ajtót.
De, tavasz, mikor világod feléled,
én tiszta erőt meríték majd belőled,
szabadon repülök, mint az a madár,
kit valahol, új, meleg fészek vár.
Mikor szükséged lesz, nem leszek ott,
ne kopogj, nem nyitok majd ajtót,
de ne bánts, és ne panaszkodj,
ne önts rád dühöd, indulatod,
ha hiányozni fogok akkor és ott!

Szováta, 2015. november 22.

Ma éjjel

Ma éjjel minden ember otthona,
legyen égből jövő magasztos csoda,
ma éjjel a gyertyák úgy égjenek,
csillagok ragyogásával felérjenek!
Ma harang hangja úgy konduljon,
hogy minden ember felvidüljön,
ma éjjel minden dal úgy szóljon,
az égen ezer hanghullámot szórjon,
hatoljon be millió ember lelkébe,
sok szeretetet vigyen szívükbe!
Fogadjuk úgy a meleg szeretetet,
mint égből jövő hatalmas kezét,
mely nagy áldását bocsájtva ránk,
lelkünkben marad, mint isteni csodánk.
Ma éjjel angyalok suttogjanak nekünk,
ma éjjel kicsit azokkal lehetünk,
kik régen nem lehetnek velünk,
ma velük mi is angyalokká leszünk.
Ma éjjel Jézus neve legyen áldott,
ma legyen olyan szent a karácsony,
melyben ember angyalokkal táncolt,
és így gyertya még sosem lángolt!

Szováta, 2015. december 03.

Szovátai győzelem az Educatio Kupán

A szovátai Tanárok nyerték az Educatio Kupa megyei szakaszát. A szovátai Domokos Kázmér Iskolaközpont sporttermében került sor az elmúlt hétvégén a hetedik alkalommal megrendezett Educatio Kupa teremfoci bajnokság megyei szakaszára, amelyet az iskolaközpont vezetősége és tanári kara szervezett meg. Az Educatio Kupa nevet hét évvel ezelőtt kapta a torna, amelynek az első kiírása is Szovátán történt, de volt év, amikor Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy is adott otthont az eseménynek.

A négyes tornán a házigazda szovátai

Tanárok alakulatán kívül részt vett még Makfalva tanárainak együttese, a marosvásárhelyi Szász Albert Sportliceum meg a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem tanárai alkotta csapat is. A mérkőzések 2 x 15 percesek voltak, mindenki játszott mindenkivel, majd a pontok és a gólarány alapján alakult ki a végső sorrend.

Íme, az eredmények: Sportliceum–Makfalvi tanárok 6–1, Sapientia–Szovátai Tanárok 0–5, Makfalvi tanárok–Szovátai Tanárok 4–6, Sportliceum–Sapientia 7–0, Sapientia–Makfalvi tanárok 2–6 és Sportliceum–Szovátai Tanárok 1–6.

Végső sorrend: 1. Szovátai Tanárok – 9 pont;
2. Sportliceum – 6 pont;
3. Makfalvi Tanárok – 3 pont;
4. Sapientia – 0 pont;

A mérkőzéseket Györfi Árpád és Pál Szabolcs helyi játékvezetők jól vezették. Érdekességként említhető meg, hogy a Sapientia együttesében objektív okok miatt csak két, az egyetemet képviselő játékos játszott (Bakos Levente és Incze Dénes), de az utolsó száz méteren verbuválódott csapat színeiben helyet kapott többek közt egy zenész (Józsi László), egy igazgató (Barabás Attila Csaba (Maros Művészegyüttes), meg egy tanárnő is (Domokos Erzsébet), de mindezek ellenére csak a Fair Play-díjjal kellett megelégedjenek. Dicséretet érdemelnek a tornagyőztes Szovátai Tanárok, akik az idén márciusban a szintén

Szovátán megrendezett 6. Educatio Kupa országos döntőjében ezüstérmeket szereztek. Az együttest két testnevelő tanárnő (Berkeci Emőke és Máthé Réka) is erősítette.

Szovátai Tanárok: Fábán Zoltán, Péter Huba, Varró Gyula, Székely Szilárd, Tóth Csongor, Soós Levente, Soós Zsigmond, Berkeci Emőke, Aszalos Árpád, Laurean Baia és Máthé Réka.

Sportliceum: Mihály Sándor, Jakab Barna, Nagy Szabolcs, Pánczél Rudolf, Zsigmond Vilmos és Incze Lóránd.

Makfalvi Tanárok: Kiss Csaba, Madaras Levente, Péterfi Levente, Antal Zoltán, Fülöp József, Józsa István, Adorjáni Csaba és Veres Marcell.

Sapientia: Bakos Levente, Incze Dénes, Barabás Attila Csaba, Gáll Csaba, Józsi László, Domokos Erzsébet, Domokos József és Czibalmos Ferenc.

Sikeres volt az Educatio Kupa Maros megyei döntője, amelyet a Románia Magyar Pedagógusok Szövetségének égisze alatt szerveztünk meg kollégáimmal, barátaimmal (Soós Zsigmond, Birta Szabolcs, Néma Róbert, Csizmadi Mihály Zsolt) Szovátán. Sajnos a marosludasi, segesvári, szászrégeni tanárok csapata, meg Szovátá második együttese visszamondta a részvételt.

Az országos szakaszra szintén itt, Szovátán kerül sor 2016. február 19-21. között, amely rendezvényre mind a négy Maros megyei együttes tovább jutott.

Soós Levente.

– Mondja mennyi ideig tart az út Budapestig? – Vagy tíz órát. – S visszafelé? – Jaj, ilyen hülyeséget hogy lehet kérdezni? Természetesen az is ugyanannyit! – Az nem olyan biztos. Fontos, hogy merről merre haladunk, hiszen... (folytatás a rejtvény fő soraiban)		Készítette: Molnos Ferenc	Polinéz húros hangszer	Kifejez	Zenészek ... (Alexander-technika)	Venezuela NOB-jele	Európai sziget (Atlanti ó.)	Rózsáiról ismert baba	München folyója	Bántalom		
	Poén 2	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	
	Üröm	>										
	Bator vagy Ude	>					Német énekesnő	Bíráskodik				
	Poén 1		Kiad (ang) Kis László	>		Itália Hat. névelő	>	Őz (német) Ezüst-szürke fém	>			
Kelemen névváltozata	>	>	>		Lamartine verse Körültekintő	>		>	Folyadék	Hidrogén		
Kazah tó	>					Létezhet	>					
Róvás	>			Igaz	Vízfolyás				Ezer-öttszáz	Ró		
Kis Ádám	>		Lelkész	>	Zenebona		Magunk	Bor szesz-tartalma			Kérdőszó	Trója
Megfelelő termék logója	>		Falu Nin mellett Szilikonzsír	>				Marokkói hegy	Kén			
Rajtolás	>								Táltos	Bór		
Hazai biztosító társaság	>							Képes rá	Bostoni együttes			
Szegecs	>		... Holmes színész	Bizony						Oláh Dénes	Kisugárzás	
Kítár (össze-vissza)	>			NILLANI	Hegedűnyereg							
Drágakő idegen neve	>					CFR-hátvéd	Magyar előadó				Tesla	Ürlény
Lopakodás	>						Hajlíthatatlan	Alfa				
Világítás-technikai szaküzlet	>							Orosz vadászre-pülőgép				

Felelős kiadó: Szóvata Város Polgármesteri Hivatala, Péter Ferenc polgármester
 Szerkeszti: Molnos Ferenc, Grafikai szerkesztő: Siklodi Zsolt
 Lapszámunk munkatársai: Csiki Melinda, Dávid Géza,
 Soós Levente

